

[W] skardze, nazwanej skargą nieważności (...) powód podniósł przyczynę bezskuteczności orzeczenia sądu polubownego z § 595 l. 2 pc., ale żądał nie uchylenia, lecz ustawowo niedopuszczalnej zmiany orzeczenia w rzeczy samej. Z tego wynika, że nie wniósł wówczas skargi o uchylenie orzeczenia sądu polubownego (§ 596 ust. 1 pc.), dla której ustawa zawiera kres trzech miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia sądu polubownego (§ 596 ust. 2 pc.). (...) Jeżeli zatem powód dopiero na rozprawie (...) zmienił żądanie skargi i domagał się uchylenia orzeczenia, to dopiero wtedy i dawno już po upływie trzech miesięcy od doręczenia, (...) wystąpił z właściwą skargą o uchylenie orzeczenia. W czasie tym utracił już prawo skargi.

**Orzeczenie Sądu Najwyższego
z dnia 26 października 1927 r.
III Rw 1842/27**

Pozwem nazwanym skargą nieważności powód domagał się z powołaniem się na przepis § 529 L. 2 pc., aby w miejsce kwoty przyznanej przeciw niemu orzeczeniem sądu polubownego przyznano pozwanemu kwotę niższą; skargę uzasadnił tem, że nie był zastąpiony na rozprawie, bo odebrano mu możliwość rozprawiania. Pozwany w odpowiedzi na skargę żadnego nie podniósł zarzutu przeciw żądaniu skargi. Na rozprawie powód żądał, aby orzeczono, że uznaje się bezskutecznym orzeczenie sądu polubownego; pozwany sprzeciwił się zmianie skargi. Sąd powiatowy orzekł, że się odmawia zmienionemu żądaniu skargi a sąd odwoławczy zatwierdził wyrok.

Sąd Najwyższy nie uwzględnił rewizji z powodów:

Powód zaskarżył wyrok sądu odwoławczego tylko z przyczyny l. 4 § 503 pc. i nie podnosząc ani nie wywodząc przyczyny z l. 1 § 503 lub z l. 4 albo 5 § 477 pc. stawia wniosek rewizyjny wyłącznie o zniesienie wyroków sądów niższych instancji. Już dla tego samego rewizja nie mogła odnieść skutku (§ 510 ustęp 1 pc.).

Nie zachodzi jednak także przyczyna błędnej oceny prawnej (§ 503 l. 4 pc.).

Wprawdzie **w skardze, nazwanej skargą nieważności** (według odwołania niesłusznie skargą z § 529 l. 2 pc.), **powód podniósł przyczynę bezskuteczności orzeczenia sądu polubownego z § 595 l. 2 pc., ale żądał nie uchylenia, lecz ustawowo niedopuszczalnej zmiany orzeczenia w rzeczy samej. Z tego wynika, że nie wniósł wówczas skargi o uchylenie orzeczenia sądu polubownego (§ 596 ust. 1 pc.), dla której ustawa zawiera kres trzech miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia sądu polubownego (§ 596 ust. 2 pc.).** Rozprawa i wyrok musiałyby się być ograniczyć do żądania zmiany orzeczenia i sądy nie byłyby władne wyjść w orzeczeniach swoich poza ten wniosek powoda (§ 405 pc.). **Jeżeli zatem powód dopiero na rozprawie 20 grudnia 1926 zmienił żądanie skargi i domagał się uchylenia orzeczenia, to dopiero wtedy i dawno już po upływie trzech miesięcy od doręczenia, które nastąpiło 6 czerwca 1926, wystąpił z właściwą skargą o uchylenie orzeczenia. W czasie tym utracił już prawo skargi.**

Wywody rewizji ze stanowiska § 235 ust. 4 pc. o zmianie skargi są obojętne. Czy nastąpiła zmiana skargi czy też nie, w każdym razie z żądaniem uchylenia orzeczenia z przyczyny § 596 l. 2 pc. powód wystąpił dopiero po upływie kresu trzechmiesięcznego § 596 ust. 2 pc., a treść żądania rozstrzyga w tym względzie.

Źródło: OSP 1928 poz. 117